

КУЗНЕЦОВА Марія Миколаївна (за чоловіками — Кузнецова-Бенуа, -Карепанова, -Массне; 1880, Одеса — 26. 04. 1966, Париж) — співачка (ліричне сопрано), музично-громадська діячка. Дочка [М. Кузнецова](#). Дебютувала в партії Марґарити (опера «Фауст» Ш. Гуно) в антрепризі А. Церетелі (С.-Петербург, 1904). Від 1905 — солістка Маріїн. опери у С.-Петербурзі. Виступала з *Ф. Шаляпіним*, *І. Тартаковим*. Гастролювала в багатьох містах Росії, Франції, Великої Британії, Монако, США, Швеції, Італії, Іспанії, Японії. Брала уроки балет. майстерності у О. Преображенської, що дало змогу епізодично виступати у низці балет. вистав у С.-Пе-

тербурзі і Москві, а також взяти участь у прем'єрі балет. пантоміми «Легенда про Йосифа» Р. Штраусса (Париж, «Рос. сезони С. Дягилєва», «Гранд-Опера», 1914). Для К. написав оперу «Клеопатра» Ж. Массне (вперше виконала 1914 у Монте-Карло). 1918 виїхала за кордон. Від 1919 — солістка Королів. опер. театрів Швеції і Данії. Виступала також на опер. сценах Парижа і Лондона. 1929 заснувала «Рос. приватну оперу в Парижі» з метою популяризації за кордоном рос. муз. культури. У складі цієї опери гастролювала в Іспанії, Німеччині, Італії, Бразилії, Аргентині. Деякий час мешкала у Барселоні, де давала уроки і була муз. радником в опер. театрі. Останні роки життя пройшли в Парижі. Сильний, гнучкий голос широкого діапазону, актор. обдарування, яскрава сценічна зовнішність дозволили К. з однаковим успіхом втілювати різнохарактерні образи. У концертах виконувала нар. пісні, твори укр., рос. та зарубіж. композиторів. Здійснила низку записів на грамплатівки.

Основні партії

Тетяна, Оксана («Євгеній Онегін», «Черевички» П. Чайковського), Ольга («Русалка» О. Даргомижського), Маша («Дубровський» Е. Направника), Антоніда, Горислава, Людмила («Життя за царя», «Руслан і Людмила» М. Глінки), Февронія («Сказання про невидимий град Кітеж» М. Римського-Корсакова), Джульєтта («Ромео і Джульєтта Ш. Гуно»), Віолетта («Травіата» Дж. Верді), Ельза («Лоенґрін» Р. Ваґнера), Кармен (однойм. опера Ж. Бізе).

[Н. В. Попович-Кузнецова](#)

Бібліографічний опис:

Кузнецова Марія Миколаївна / Н. В. Попович-Кузнецова // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-1471>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).